

Booster¹

Karla TVRDÁ | Ústav pro jazyk český AV ČR

On the word *booster*

The article presents the dictionary entry *booster*, which was additionally incorporated into the Academic Dictionary of Contemporary Czech. One of its meanings, ‘a dose of a vaccine that increases or renews the effect of an earlier one,’ has expanded in Czech rather widely in connection with the covid pandemic; however, four other meanings of this lexeme were identified on the basis of data from the Czech National Corpus. First the semantic structure of the entry is introduced, then I focus on how users of Czech orient themselves to the fact that the lexeme is a neologism.

Key words: Academic Dictionary of Contemporary Czech, booster, dictionary entry, neologism, polysemy, users of Czech

Klíčová slova: Akademický slovník současné češtiny, booster, neologismus, polysémie, slovníkové heslo, uživatelé češtiny

Úvod

Tento příspěvek informuje o slovníkovém hesle *booster*, které bylo dodatečně (vzhledem k heslům s náslovím *b-*) zveřejněno ve vznikajícím Akademickém slovníku současné češtiny (<https://slovníkcestiny.cz>, dále ASSČ). V prvním oddílu jsou představeny jednotlivé významy lexému včetně stručného srovnání se zpracováním v jiných slovnících a následně se lexémem *booster* zabývám z uživatelské perspektivy. Na závěr se zmiňuji o dalších významech tohoto lexému, které nebyly v ASSČ zohledněny, protože v době zpracování hesla se slovo v daných významech používalo s příliš nízkou frekvencí.

1 *Booster* jako nové heslo ve slovníku

V rámci ASSČ jsou uživatelům češtiny k dispozici hesla s náslovím *a-* až *g-* (stav k březnu 2023) a aktuálně se připravují ke zveřejnění hesla s náslovím *h-* a *ch-*. Kromě toho byla mimo abecední pořadí zpracována a zveřejněna hesla z tematických okruhů **barvy, čas, koření, pády** (viz Lišková et al., 2021, s. 78) a **covid-19** (viz Lišková et al., 2020). Hlavním kritériem pro zpracovávání hesel do ASSČ i nadále zůstává abecední pořadí a frekvence. Zmíněné skupiny hesel z vybraných tematických okruhů byly zpracovány z důvodu společenské aktuálnosti v případě covidu-19 a z důvodů koncepčních v případě ostatních skupin hesel (Lišková et al., 2021, s. 78).

Heslo *booster* bylo zpracováno a do ASSČ zařazeno poté, co se od podzimu 2021 začalo ve zvýšené míře diskutovat o potřebě prodloužit účinnost očkování proti covidu aplikováním další dávky vakcíny, tedy boosteru. Navzdory tomu, že do celospolečenského diskursu lexém *booster* pronikl díky svému významu

¹ Publikace vznikla s podporou dlouhodobého koncepčního rozvoje Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., RVO: 68378092. Děkuji Anně Christou, Michaele Liškové, Martinu Šemelíkovi a dvěma recenzentům za připomínky k původní verzi textu.

‚posilovací dávka vakcíný‘, doklady z Českého národního korpusu (SYN v9) ukazují, že má významů více.

Ze starších slovníků je heslo *booster* uvedeno v Novém akademickém slovníku cizích slov (dále NASCS) a je zpracováno následovně:

booster [bu:stɾ], -tru, **bustr**, -u m <a>

1. tech. řidč. pomocné, přídavné, posilující ústrojí n. zařízení; kosm. přídavný raketový motor

2. eltech. indukční stroj pro plynulou regulaci napětí, indukční regulátor napětí

Na první pohled je zřejmé, že v ASSČ bude heslo zpracováno do jisté míry odlišně, protože NASCS neuvádí význam vztahující se k očkování. V SYN v9 je značný podíl² dokladů lexému *booster* zapsán s velkým písmenem na začátku slova. Tyto případy, vyjma velkého písmene na začátku věty, se při vyhodnocování dat neberou v úvahu, protože signalizují specifické užití příslušného slova. Na základě analýzy korpusových dat, v níž spočívá významný objem práce při zpracování hesel do ASSČ (Kochová – Opavská, 2016, s. 16), bylo heslo zpracováno jako lexém zahrnující pět lexíí.³

booster [bu:stɾ] (2. j. -ru, 6. j. -ru) podstatné jméno rodu mužského neživotného

1. tech. zařízení zprav. krátkodobě posilující výkon určitého stroje, přístroje • taková funkce: *Vysavač má booster, který umožňuje krátkodobě zvýšit příkon, a tím také účinnost vysávání.; Hrajete-li hry a potřebujete co nejvyšší výkon, můžete vyzkoušet*

herní booster.; Tlačítkem booster se dočasně zvyšuje výkon pločiny.

2. med. dávka vakcíný zesilující nebo prodlužující účinek dávky, dávek předchozích, posilovací dávka: *Booster podáme po 12 měsících.; Zájemci o booster si mohou vybrat vakcíný od dvou farmaceutických společností.*

3. med., kosmet. medicínský, kosmetický ap. produkt s velmi vysokou účinností: *Na zuby hygienistka nanáší pH booster.; Sérum nebo booster obsahují větší množství aktivních hydratačních složek, než je v krému.*

4. hud. profes. elektronické zařízení zkrslující a prodlužující zvuk elektrické kytary: *Kytara kvílí přes booster.; Jako jeden z prvních českých kytaristů používal efekty jako booster nebo kvákadlo.*

5. pouťová atrakce se sedačkami na dlouhém rameni, otáčející se vysokou rychlostí: *Velkým lákadlem lunaparku je booster.; Vyznavači adrenalinových atrakcí mohli vyzkoušet centrifugu booster.*

Ačkoliv se jednotlivé lexie vztahují k různorodým oblastem sociální reality, od farmaceutické produkce k zábavnímu průmyslu (viz obrové kvalifikátory), mají společný sémantický rys, který lze charakterizovat jako ‚posilování či zvyšování intenzity, výkonu‘.⁴ První význam je zpracován v NASCS i ASSČ obdobně. Pro druhý význam uvedený v NASCS

² Z celkového počtu 1 529 výskytů (s výchozím atributem lemma/sublemma/word) je jich 1 132 zapsáno s velkým písmenem a 397 s malým.

³ Grafická podoba hesla je zde kvůli prostorové úspornosti upravena; pro původní grafickou podobu viz <<https://slovníkcestiny.cz/heslo/booster/0/43836>>.

⁴ V případě pátého významu není daný sémantický rys přítomen tak zřetelně, lze ho najít nejspíše v intenzitě zážitku, který tato adrenalinová atrakce návštěvníkům zprostředkovává, viz např. reklamní text popisující atrakci space-booster: ‚Zařízení vysoké jako mrakodrap vyvolává množství adrenalinu. Základem tohoto zařízení je obrovské rameno s průměrem 40 metrů pohybující se závratnou rychlostí, chvílemi až 100 km/hod. [...] Můžeme vás ujistit, že jízdu na této atrakci nezapomenete do konce života!‘ (Energylandia, 2022)

nebyl v SYN v9 nalezen dostatek dokladů, ale vyskytují se zde doklady jiné, na jejichž základě byly identifikovány významy další. Ačkoliv hlavní motivací pro zpracování hesla *booster* do ASSČ bylo rozšířené užívání jeho druhé lexie v souvislosti s koronavirovou pandemií, korpusové doklady tuto situaci dosud neodrážejí. Příčinou je, že verze SYN v9 obsahuje publicistiku z období před začátkem pandemie, z let 1998–2019 (Cvrček – Richterová, 2022). Vyskytují se zde však doklady užití příslušné lexie, které se vztahují k posilovacím dávkám očkování proti jiným onemocněním.

Zpracováním nového hesla nabízí ASSČ uživatelům nejen výklad jednotlivých významů lexému, ale také informaci o morfologických charakteristikách a výslovnosti. Poskytnutí těchto údajů je užitečné zejména proto, že si lexém doposud zachovává svůj anglický pravopis, což může v uživatelích češtiny vyvolat vyšší míru nejistoty. Jistá neustálenost způsobu užívání je zřejmá také z odlišností ve zpracování hesla v NASCS a ASSČ. Vedle sémantické struktury hesla se totiž oba slovníky neshodují ani ve zpracování záhlaví, výslovnosti a morfologických charakteristik. NASCS v lemmatu uvádí pravopisnou variantu *bustr*. Ta je však v SYN v9 doložena minimálně,⁵ a z tohoto důvodu nebyla v ASSČ zohledněna. Výslovnost je v NASCS zapsána s krátkým /u/, zatímco v ASSČ je uvedena pouze současná uzuální výslovnost, která odpovídá adaptované výslovnosti anglického výrazu *booster*, tedy [bu:stɹ].

Co se týče morfologie, NASCS uvádí druhý pád s vypuštěným *-e-*, tedy *boostru*. Při zpracování hesla do ASSČ se také v tomto případě vycházelo z korpusových dokladů. Vzhledem k tomu, že výrazně převažují⁶ tvary, ve kterých

nedošlo k vypuštění *-e-*, byla morfologická charakteristika lexému zaznamenána tímto způsobem. Korpusová data zde ilustrují odklon od ortograficko-ortoepického počestřování anglicismů obsažených v nové lexikální vrstvě (srov. Mravinacová, 2005, s. 190).

Doklady o užívání lexému jsou kromě SYN v9 zachyceny také v databázi neologismů Neomat (<www.neologismy.cz>). Slovo *booster* je zde zaznamenáno třikrát ve svém druhém významu (dle zpracování v ASSČ), jednou ve významu prvním a jednou ve významu čtvrtém. Poslední zaznamenaný výskyt zachycuje užití lexému ve významu, který nebyl v ASSČ zpracován, protože k němu v SYN v9 v době, kdy vznikal tento text, neexistovalo dostatečné množství dokladů. K tomuto významu se vrátím na závěr, zatím pouze cituji doklad z Neomatu:

- (1) *K základním sadám, které obsahují 60 karet plus pravidla a stojí 370 Kč, lze přikupovat tzv. rozšiřovací balíčky neboli „boostery“ Expanze.* (Lidové noviny, 1998)

Protože slovo *booster* bylo do češtiny převzato z angličtiny, uvádím pro srovnání také výklad⁷ příslušného lexému z amerického slovníku Merriam-Webster.

booster

noun

\ 'bū-stər \

one that boosts: such as

a: an enthusiastic supporter

b: an auxiliary device for increasing force, power, pressure, or effectiveness

c: *slang:* SHOPLIFTER

d: a radio-frequency amplifier for a radio or television receiving set

⁵ Vyskytuje se zde pouze 26 dokladů, z nichž čtyři jsou propria.

⁶ Tvar *boosteru* je v SYN v9 doložen 88×, zatímco tvar *boostru* pouze 3×; tvar *boosterem* se zde vyskytuje 34× a tvar *boostrem* pouze 7×;

skutečnost, že určitý tvar není v ASSČ uveden, neznamená, že se v úzu vůbec nevyskytuje.

⁷ S ohledem na prostorovou úspornost neuvádím exemplifikační část hesla, srov. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/booster>.

- e: the first stage of a multistage rocket providing thrust for the launching and the initial part of the flight
- f: a substance or dose used to renew or increase the effect of a drug or immunizing agent *especially*: BOOSTER SHOT

První lexie, ‚nadšený podporovatel‘, nebyla v SYN v9 zaznamenána, stejně jako lexie třetí ‚zloděj v obchodě‘. Druhý význam anglického lexému *booster* ‚pomocné zařízení pro zvýšení síly, výkonu, tlaku nebo účinnosti‘ je ve slovníku Merriam-Webster vyložen obdobně jako první význam lexému v ASSČ, který však v sobě zahrnuje i významy vydělené v anglickém slovníku samostatně (čtvrtá a pátá lexie). Výklad významu vztahujícího se k oblasti medicíny si v obou slovnících do značné míry odpovídá. Zatímco ASSČ hovoří o posilující dávce vakcíny, anglický výklad vedle očkovací látky zahrnuje posilující dávku jakéhokoliv léku. Třetí, čtvrtý a pátý význam českého lexému *booster* nejsou ve slovníku Merriam-Webster uvedeny.

2 *Booster* jako nové slovo z uživatelské perspektivy

Skutečnost, že *booster* je v češtině novým slovem, nesignalizuje pouze jeho pravopisná podoba, ale novost lexému je patrná také z perspektivy uživatelů jazyka. Vycházím z předpokladu, že účastníci jazykové interakce chtějí komunikovat efektivně, tedy jednat racionálně a kooperačně (např. Hirschová, 2013, s. 192; Nekula, 2017b; Grice, 1975, s. 45–47). Tento přístup je patrný v korpusových datech, kde je význam lexému *booster* nezdědká více či méně podrobně vysvětlován. Domnívám se, že autoři příslušných textů se tím chtěli vyhnout případným nejasnostem (viz Grice, 1975, s. 46) plynoucím z užití nového slova, s jehož významem nemusí být všichni čtenáři dobře obeznámeni. Kooperativnost přístupu zde spočívá v tom, že se autoři textů pokoušejí předjimanému komunikačnímu problému předcházet.

V některých případech není význam slova *booster* přímo vysvětlován, přesto je zřejmé, že autoři textů počítají s tím, že čtenáři nemusí danému slovu rozumět nebo že mohou mít o jeho významu pouze vágní představu. Opakující se postupy, které odhalují tuto orientaci na možné neporozumění ze strany recipientů, jsou zápis daného slova v uvozovkách, jeho vložení do závorek nebo uvození výrazy *takzvaný*, *čili*, *neboli*. Užívání těchto lexikálních a interpunkčních diskriminantů (Paryzek, 2008, s. 165), explicitních znaků přítomnosti neologismu, je typické právě pro publicistiku (Polická, 2018, s. 81). Ke každému z pěti zaznamenaných významů lexému *booster* uvádím příklady ze SYN v9; příslušné pasáže zvýrazňuji.

Význam 1:

- (2) *Karma je schopná extrémně rychle dosáhnout maximálního výkonu indukčních zón na varné desce a u každé z nich má **proudový zesilovač** (tzv. **booster**).* (Dům a bydlení, 1/2011)
- (3) *Inženýři odpovídající za kvalitu **pomocných raket, takzvaných „boosterů“**, opakovaně upozorňovali na riziko poruchy, která skutečně byla nakonec příčinou katastrofy.* (Mladá fronta DNES, 2. 2. 2010)

Význam 2:

- (4) *Stane-li se, že rodiče chtějí zahájit očkování dítěte hexavakcínou až v pozdějším věku a trvají na takzvaném alternativním očkovacím schématu dvě vakcíny **plus jedna posilující, již se říká „booster“**, vyjde jim doktorka Dosedělová vstříc.* (Lidové noviny, 10. 12. 2014)
- (5) *Obě vakcíny jsou určeny k aktivní imunizaci proti tetanu, diftérii a pertusi u osob od 4 let věku jako **posilovací dávka (booster)** po základním očkování.* (Postgraduální medicína, 7/2011)

Význam 3:

- (6) *V péči o pleť je trendem používání rostlinných olejčků. Můžete je buď po pár kap-*

kách vetřít do pleti pod krém, nebo je použít samostatně. Když uděláte nový krok v péči o pleť, **přidáte pár kapiček do svého oblíbeného krému. Získáte tzv. booster a posílíte jeho účinky.** (Dieta, 1/2017)

- (7) První, co vás na zoufalé manželce zaujme, jsou její neskutečně krásné oči, nebo spíš řasy. Že právě vám je příroda nenadělila? **Vyzkoušejte takzvaný booster neboli sérum na řasy.** (Blesk pro ženy, 34/2017)

Význam 4:

- (8) *Vždy jsem chtěl hrát Satisfaction [sic] od rolínů, ale neměl jsem na to **booster (to je takovej kytarovej efekt na zkraslení zvuku).*** (Deníky Moravia, 22. 11. 2016)
- (9) *Pamatuju si také, že jsme měli z dnešního pohledu takový směšný **booster, čili zvukový efekt.*** (Právo, 10. 3. 2011)

Význam 5:

- (10) *„Máme tu také největší booster v Evropě, točí se dokola ve výšce 60 metrů,“ upozornila Kočková. **Booster vypadá jako dvě ramena, jež se točí jako větrný mlýn.*** (Mladá fronta DNES, 1. 3. 2012)
- (11) *Mimoto nebude chybět ani **takzvaný booster neboli kolotoč, který se protáčí na více místech, stěna smrti, autodrom či skákací trampolín.*** (Mladá fronta DNES, 16. 9. 2009)

Pro doklady páteho významu je typická rozkořisanost zápisu. Vyskytuje se s malým i velkým písmenem, někdy je atrakce označena pouze výrazem *booster*, jindy víceslovným názvem, viz doklady (12)–(14). *Booster* je přirovnáván k rameni, kyvadlu, vrtuli, kolotoči, větrnému mlýnu nebo ke kladivu, viz např. (10)–(12), a tato mnohost může být jednou z příčin, proč se pro atrakci zatím nevžilo jediné původem české označení.

- (12) *Například letošní novinka **booster – jaké-si obrovské kyvadlo** – obrátí návštěvníka několikrát vzhůru nohama [...].* (Mladá fronta DNES, 25. 2. 2002)

- (13) *Zastavili se před rameny **centrifugy nazvané Booster.*** (Mladá fronta DNES, 19. 3. 2004)

- (14) *Tak popisují svědci nehodu **poutové atrakce K2 (Booster),** ke které došlo v neděli na strakonické pouti.* (Deníky Bohemia, 1. 10. 2014)

Z tohoto důvodu a také kvůli nižší frekvenci je příslušná lexie zařazena na posledním místě sémantické struktury lexému. Pokud by se jednalo o monosémnní heslo s tímto významem, pravděpodobně by v aktuální zpracovatelské fázi do ASSČ zařazeno nebylo. Avšak vzhledem k tomu, že jde o jednu lexii daného lexému, pro jehož zařazení byly jednoznačné důvody, bylo rozhodnuto o plném zpracování lexikální jednotky; později může být heslo přehodnoceno.

3 Další významy substantivního lexému *booster* a adjektivní lexém *booster*

Pro neologismy a jejich užívání je určitá míra neustálenosti příznačná (např. Lotko, 1999, s. 70), lze tak očekávat relativně dynamický vývoj ve významové struktuře daného lexému. Napovídá tomu i skutečnost, že se v SYN v9 vyskytují další způsoby jeho užití, jejichž četnost je zatím nízká, a proto nebyly v rámci hesla v ASSČ zpracovány. Jeden z těchto významů se používá v oblasti karetních her a má nejčastěji význam ‚doplňující sada karet, kterou lze rozšířit sadu základní‘, viz (1) a (15). V tomto případě však nižší výskyt v korpusu není způsoben neustáleností užívání, ale spíše specifickou oblastí užívání, protože na internetu lze příslušných dokladů najít celou řadu. Je tedy otázka, zda se toto užití, byť v oblasti karetních her, ještě více rozšíří a bude následně ve větší míře zastoupeno také v korpusu.

- (15) *Horší je to v okamžiku, kdy si už nevystačíte se základními kartami a budete chtít další a lepší. **Booster** s pěti kartami koupíte [...].* (Computer, 19/2013)

V několika dokladech v SYN v9 je lexém *booster* použit ve významu, který je podobný významu první lexie uvedené v ASSČ, „zařízení zprav. krátkodobě posilující výkon určitého stroje, přístroje; taková funkce“. Zde by však výklad musel být pojat širěji a abstraktně, nejspíše „co vyvolává silný efekt“, viz např. (16). Do značné míry tento způsob užití odpovídá první lexii lexému *booster*, jak je vyložena v Cambridgeském slovníku: „něco, co něco zlepšuje, zvyšuje nebo posiluje“;⁸ ostatně uvedený doklad je zřejmě kalk z anglického *confidence booster*. Pokud se v češtině užívání lexému v tomto významu rozšíří, bude možné jeho výklad blíže specifikovat.

- (16) *Stojí za to otevřeně mluvit o svých úspěších i neúspěších s ostatními ženami a na oplátku poslouchat jejich příběhy. [...] Sdílení je skvělý booster pro vaše sebevědomí [...].* (Marie Claire, 4/2017)

Dalším zaznamenaným způsobem užití je adjektivní lexém *booster*. Ačkoliv je v SYN v9 reprezentován desítkami dokladů, do ASSČ zařazen nebyl kvůli omezené kolokabilitě, zpravidla se totiž jednalo o spojení *booster dávka*, tedy posilující dávka vakcíny. Současný stav nasvědčuje tomu, že význam adjektivního lexému je „posilující, podpůrný“, výklad bude možno upřesnit, pokud se spojitelnost lexému rozšíří.

Závěr

Do vznikajícího ASSČ bylo zařazeno heslo *booster*, a to v souvislosti s pandemií covidu, během níž se rozšířilo užívání tohoto slova ve významu „posilující dávka vakcíny“. Aktuálně je heslo zpracováno jako lexém zahrnující pět lexii, postupem času se ukáže, zda se některé z nich přesunou na periferii slovní zásoby, zda lexém získá další významy, anebo zda se

např. význam „posilující dávka vakcíny“ pod vlivem angličtiny rozšíří na „posilující dávka vakcíny nebo léku“. Zajímavé bude rovněž sledovat užívání nových slov, jako je třeba adjektivum *boosterový*, které se v úzu v nižší míře vyskytuje již nyní.

Na základě dokladů prezentovaných v druhém oddílu se lze domnívat, že někteří uživatelé češtiny vnímají výraz *booster* stále jako nový. Jedná se však o údaje ze SYN v9, který zachycuje situaci před pandemií, a lze se domnívat, že v novějších verzích korpusu již uživatelé – alespoň v souvislosti s významem „posilující dávka vakcíny“ – nebudou tak hojně užívat různé diskriminanty signalizující přítomnost neologismu; jedná se však o domněnku, kterou by bylo třeba prověřit. V souvislosti se specifickou společenskou situací se pocit novosti (viz Polická, 2018, s. 97) může oslabit rychleji v případě jedné lexie, zatímco u ostatních může být zachován delší dobu, pocit cizosti lexému *booster* však uživatelé češtiny budou vnímat pravděpodobně výrazně déle vlivem jeho anglického pravopisu (viz Nekula, 2017a).

LITERATURA

- Akademický slovník současné češtiny* [online] (2017–2023). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR. Cit. 23. 3. 2022. <<https://slovníkcestiny.cz>>.
- Cambridge Dictionary* [online]. Cit. 17. 9. 2022. <<https://dictionary.cambridge.org>>.
- CVRČEK, Václav – RICHTEROVÁ, Olga (eds.) (2022): *Korpus SYN verze 9: Příručka ČNK* [online]. Praha: Ústav Českého národního korpusu. Cit. 15. 09. 2022. <<https://wiki.korpus.cz/doku.php/cnk:syn:verze9>>.
- Databáze excerptního materiálu Neomat, verze 3.0* [online] (2015–2023). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR. Cit. 29. 3. 2022. <<http://neologismy.cz>>.
- Energylandia* [online]. Cit. 14. 09. 2022. <<https://energylandia.pl/cs/atracje/extremni-zona/space-booster>>.

⁸ <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/booster>.

- GRICE, Herbert Paul (1975): Logic and conversation. In: Peter Cole – Jerry L. Morgan (eds.), *Speech Acts*. New York, NY: Academic Press, s. 41–58. <https://doi.org/10.1163/9789004368811_003>.
- HIRSCHOVÁ, Milada (2013): *Pragmatika v češtině*. Praha: Karolinum.
- Internetová jazyková příručka* [online] (2008–2023). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR. Cit. 25. 11. 2022. <<https://prirucka.ujc.cas.cz/>>.
- KOCHOVÁ, Pavla – OPAVSKÁ, Zdeňka (eds.) (2016): *Kapitoly z koncepce akademického slovníku současné češtiny*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR.
- SYN v9: *Korpus SYN* [online; verze 9 z 5. 12. 2021] (2021). Praha: Ústav Českého národního korpusu FF UK. Cit. 23. 3. 2022. <<https://www.korpus.cz/>>.
- LIŠKOVÁ, Michaela et al. (2020): Hesla z Akademického slovníku současné češtiny: covid-19. *Jazykovědné aktuality*, 57(3–4), s. 133–137.
- LIŠKOVÁ, Michaela et al. (2021): Hesla z Akademického slovníku současné češtiny publikovaná mimo abecední pořadí: tematický okruh koření. *Jazykovědné aktuality*, 58(3–4), s. 76–88.
- LOTKO, Edvard (1999): *Slovník lingvistických termínů pro filology* [1. vydání]. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Merriam-Webster* [online]. Cit. 17. 9. 2022. <<https://www.merriam-webster.com/>>.
- MRAVINACOVÁ, Jitka (2005): Přejímání cizích lexémů. In: Olga Martincová (ed.), *Neologizmy v dnešní češtině*. Praha: Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, s. 187–211.
- NASCS: *Nový akademický slovník cizích slov* (2005). Praha: Academia.
- NEKULA, Marek (2017a): Adaptace výpůjček. In: Petr Karlík – Marek Nekula – Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny* [online]. Cit. 19. 9. 2022. <https://www.czechency.org/slovník/ADAPTAČE_VÝPŮJČEK>.
- NEKULA, Marek (2017b): Konverzační maxima. In: Petr Karlík – Marek Nekula – Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny* [online]. Cit. 7. 4. 2022. <https://www.czechency.org/slovník/KONVERZAČNÍ_MAXIMA>.
- PARYZEK, Piotr (2008): Comparison of selected methods for the retrieval of neologisms. *Investigationes linguisticae*, 16, s. 163–181. <<https://doi.org/10.14746/il.2008.16.14>>.
- POLICKÁ, Alena (2018): *Lexikální inovace: Dynamika šíření identitářských neologismů* [nepublikovaná habilitační práce]. Brno: Masarykova univerzita.

Ústav pro jazyk český AV ČR
Letenská 123/4, 118 00 Praha 1
k.tvrda@ujc.cas.cz

Tento článek je volně přístupný na základě licence *Creative Commons Uvedte původ 4.0 Mezinárodní veřejná licence*.
This is an open access article under the terms of the *Creative Commons Attribution 4.0 International Public License*.